

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Fekete László ügyvéd (7400 Kaposvár, Kossuth Lajos utca 12.) által képviselt **dr. felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. képviselő (címe) által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű és a dr. Ábrahám István ügyvéd (8400 Ajka, Rózsa utca 10.) által képviselt **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2007. május 29. napján kelt 24.P.21.700/2006/13. számú ítélete ellen a felperes által 16. és a II. rendű alperes által 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy az I. rendű alperes is megsértette a felperes jó hírnevét és becsületét azzal, hogy az elsőfokú ítéletben ismertetett jogsértő nyilatkozatot tartalmazó „V-i Hírlevél” megnevezésű kiadványt terjesztette.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint elsőfokú perköltséget.

A II. rendű alperest terhelő, az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 30.000 (harmincezer) forintra felemeli.

Ezen felüli részében az ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 30.000 (harmincezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a I. és II. rendű alperesek megsértették a felperes jó hírnevéhez és becsületéhez fűződő személyiségi jogát az „V-i Hírlevél”-nek nevezett kiadvány bekeretezett részében a „Kíváncsiak voltunk...” mondattal kezdődő teljes közlemény tartalmával. A II. rendű alperes azzal, hogy gyalázkodó jellegű, az emberi méltóságot durván sértő, valótlan tényállítást tartalmazó cikket írt, az I. rendű alperes pedig azzal, hogy a kiadvány impresszumának tanúsága szerint a cikk megírására megbízást adott és azt közzétette. Kérte, hogy kötelezze a bíróság az alpereseket egyetemlegesen 500.000 forint nem vagyoni kártérítés, annak 2006. március 1. napjától járó törvényes kamatai és perköltség megfizetésére.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy a kiadvány szerkesztésére és közzétételére a II. rendű alperesnek megbízást nem adott. Vitatta, hogy a felperesnek nem vagyoni kára keletkezett volna. A II. rendű alperes azzal kérte a kereset elutasítását, hogy az I. rendű alperes megbízása alapján járt el a kiadvány szerkesztésekor, annak megjelenítése és terjesztése az I. rendű alperes döntése volt.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy a II. rendű alperes a „V-i Hírlevél” megnevezésű kiadványban a felperes jó hírnevét és becsületét sértette meg az „Kíváncsiak voltunk...” kezdetű teljes közlemény közzétételével. Kötelezte ezért a II. rendű alperest a felperes javára 500.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak 2006. március 1. napjától járó kamatai és 50.000 forint perköltség, valamint az állam javára 21.000 forint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték megfizetésére. Ezt meghaladóan - az I. rendű alperessel szemben - a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a II. rendű alperes a kiadvány közzétételével a felperes személyével összefüggésben valótlan tényt állított, illetőleg kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, lekicsinylő, lealacsonyító, a felperes személyét durván sértő kifejezések használatával a felperes becsületéhez fűződő személyiségi jogát is megsértette. Ezzel a jogsérelemmel okozati összefüggésben 500.000 forint nem vagyoni kártérítést talált alkalmasnak a felperest ért hátrányok kiküszöbölésére, ezért e tekintetben is helyt adott a keresetnek. Alaptalannak találta ugyanakkor a keresetet az I. rendű alperessel szemben, annak megállapítására tekintettel, hogy nem az I. rendű alperes adott megbízást a II. rendű alperesnek a kiadvány megszerkesztésére és közzétételére.

Az ítélet ellen a felperes és a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, annak részbeni megváltoztatása iránt.

A felperes fellebbezésben annak megállapítását kérte, hogy személyhez fűződő jogait az I. rendű alperes is megsértette és az I. rendű alperest is egyetemlegesen kérte kötelezni a II. rendű alperessel 500.000 forint nem vagyoni kártérítés és kamatai megfizetésére.

A II. rendű alperes vele szemben a kereset teljes elutasítását kérte az elsőfokú eljárásban is előadott védekezése alapján. Hivatkozott arra is, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a személyiségi joga megsértésének megállapíthatósága esetén olyan hátrány érte volna, amely alapot adna a nem vagyoni kártérítés megítélésére.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezése részben alapos, a II. rendű alperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság kiegészíti annak megállapításával, hogy a felperes személyhez fűződő jogát sértő tartalmú - „V-i Hírlevél” megnevezésű - kiadványból néhány példányt az I. rendű alperes alkalmazottja még azon a pénteki napon kiosztott, amelyen a kiadványt az I. rendű alpereshez kiszállították.

Az így kiegészített tényállás helyes, azt az elsőfokú bíróság a perbeli bizonyítékok okszerű értékelésével állapította meg. Helytálló az a megállapítása is, hogy a „V-i Hírlevél” szerkesztésére és kiadására az I. rendű alperes nem adott megbízást a II. rendű alperesnek. A megbízási jogviszony létrejöttét a felperes nem bizonyította. A kiadványt a II. rendű alperes az I. rendű alperes megbízása nélkül készítette el, és ő helyezte el benne a felperes személyhez fűződő jogát sértő tartalmú közleményt. A II. rendű alperes szállította ki a kiadványokat X, X és X Önkormányzataihoz. A felperes jó hírnevének és becsületének megsértését ezekkel a magatartásokkal a II. rendű alperes elkövette, amelynek tényét az elsőfokú bíróság a Ptk. 76.§-a és Ptk. 78.§-a, valamint a Ptk.84.§-a (1) bekezdésének a) pontja alapján helytállóan állapította meg.

Tévedett azonban abban az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű alperes a jogsértést nem követte el.

A becsület és jó hírnév megsértése megvalósul azzal is, ha valaki terjeszti, híreszteli másnak az ilyen jogsértést tartalmazó írásbeli nyilatkozatát. xy-nak, az I. rendű alperes akkori polgármesterének a II. rendű alperes ellen folyamatban volt büntető perben tett tanúvallomásából megállapítható, hogy egyik munkatársa - az I. rendű alperes alkalmazottja - még a megérkezés napján kiadott néhány példányt a jogsértő tartalmú kiadványból (a X-i Városi Bíróság 10.B.47/2006/9. számú jegyzőkönyv 13. oldal). xy csak ezt követően, a kiadvány tartamának megismerése után tiltotta meg a terjesztést.

Akit személyhez fűződő jogában megsértettek, a Ptk.84.§-a (1) bekezdésének a) pontja alapján objektív szankcióként követelheti a jogsértés tényének megállapítását. Az erre irányuló keresetet ezért az I. rendű alperes tekintetében is teljesíteni kellett, tekintet nélkül arra, hogy az I. rendű alperes alkalmazottai tudtak-e vagy tudniuk kellett-e a kiadvány jogsértő tartalmáról.

Ezzel szemben a Ptk. 84.§-a (1) bekezdésének e) pontja szerinti kártérítés a jogsértés szubjektív szankciója, amely a polgári jogi felelősség szabályai szerint követelhető. A Ptk. 339.§-ának (1) bekezdése szerint ugyanis a kár okozója mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Az I. rendű alperes bizonyította, hogy polgármestere nem ismerte a kiadvány jogsértő tartalmát, arról őt előzetesen nem tájékoztatták. Csupán az első oldalon szereplő közlemény közzétételére számíthatott, ezért nem volt tőle elvárható a kiadvány egész tartalmának azonnali megismerése és terjesztésének megtiltása.

A kártérítési felelősség alól tehát magát az I. rendű alperes sikerrel kimentette. A kiadványnak más településen történt terjesztésében az I. rendű alperesnek semmilyen szerepe nem volt. Nem minősül károkozásnak az, hogy az I. rendű alperes nem akadályozta meg a II. rendű alperes károkozását azzal, hogy a kiadványnak más településeken történő terjesztése ellen nem intézkedett.

Alaptalan a II. rendű alperes fellebbezésében foglalt az az érvelés, hogy a felperes nem vagyoni kár bekövetkezését nem bizonyította. A Pp.163.§-ának (3) bekezdése értelmében a bíróság az általa köztudomásúnak ismert tényeket valónak fogadhatja el. Annak nagy nyilvánosság előtt történő valótlan állítása másról, hogy a rendszerváltás előtt ügynökként (besúgóként) szolgált a diktatúrát, és vele szemben ezzel összefüggésben más kirívóan becsmérítő, lealacsonyító, megvetésre indító kifejezések használata köztudomásúlag alkalmas arra, hogy e személy megítélését a társadalom tagjai szemében olyan mértékben rontsa, amely már nem vagyoni hátrányban is megnyilvánul, és amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez ezért pénzbeli kárpótlás szükséges.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az I. rendű alperes részéről a jogsértés tényét megállapította, az I. rendű alperest részperköltségben marasztalta a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján emelte fel hivatalból a másodfokú bíróság a II. rendű alperes által fizetendő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét, mert a per tárgyának értéke a nem vagyoni kártérítés összegszerűségének megfelelően 500.000 forint volt, amelyre tekintettel a II. rendű alperest 30.000 forint kereseti-eljárási illeték terheli az Itv. 39.§-ának (1), illetve Itv. 42.§-a (1) bekezdésének a) pontja alapján.

A másodfokú eljárásban a felperes részben sikeres fellebbezése folytán a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság az I. rendű alperest a felperes javára részperköltség megfizetésére, a II. rendű alperes sikertelen fellebbezése folytán a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a felperes részére másodfokú perköltség fizetésére, amely a felperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll, és amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.)

IM rendelet 3.§-ának (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg, továbbá az Itv. 64.§-a folytán irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére is.

P é c s , 2007. december 6.

Dr. Veszeley József s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubí Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteriné Dr. Bán Erzsébet s.k. bíró